

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.5.2.2023

Pan
Mariusz Czerniakow
Prezes Zarządu
IT Partners Telco spółka z o.o.
ul. Fabryczna 90
05 - 270 Marki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/005 Realizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana "IT PARTNERS TELCO" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Fabryczna 90, 05-270 Marki wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem: 0000239000.

Kierownik jednostki kontrolowanej Mariusz Czerniakow, Prezes Zarządu od 22 czerwca 2005 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Realizacja projektu w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu.
2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu.

Okres objęty kontrolą Od 1 stycznia 2017 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce w dniu 27 listopada 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

Podstawa prawna podjęcia kontroli Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Kontroler Marek Bieńkowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/91/2023 z 18 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 1)

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty i skrótowce oznaczają:

- Beneficjent lub Spółka – "IT PARTNERS TELCO" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Fabryczna 90, 05-270 Marki wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem: 0000239000;
- Biała plama NGA (ang. Next Generation Access) – to punkt adresowy, który nie znajduje się w zasięgu sieci dostępu do internetu umożliwiającej świadczenie usług dostępowych o przepustowości co najmniej 30 Mb/s, a w przypadku placówki oświatowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s;
- CPPC – Centrum Projektów Polska Cyfrowa (dalej CPPC);
- FERC – Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027;
- FTTH (ang. fiber to the desk) - struktura sieci, w której światłowód jest doprowadzony do każdego gniazdka sieci wewnątrz budynku (do każdego biurka), oferuje największe możliwości usługowe podobnie jak struktura sieci FTTH;

- FTTH (ang. fiber to the home) - struktura sieci, w której światłowód jest zakończony na ścianie domu jednorodzinnego lub w mieszkaniu abonenta, oferuje największe możliwości usługowe podobnie jak struktura sieci FTTD;
- Łącze radiowe LTE - standardy LTE i LTE Advanced pozwalają na transmisję z przepływnościami do 300 Mb/s. Pracują w paśmie chronionym, są zatem znacznie bardziej odporne na zakłócenia niż Wi-Fi. Faktycznie uzyskane przepływności silnie zależą od wielu czynników, takich jak: odległości, ukształtowanie terenu, pogoda, dostępny zasób częstotliwości, zakłóceń elektromagnetycznych, zapewnienie/brak widoczności optycznej. Ponadto odbiorcy w jednym sektorze antenowym współdzielą pasmo, przy większej liczbie korzystających z transmisji uzyskiwana przepływność będzie mniejsza. Sieci LTE będą funkcjonować jeszcze długo równoległe z wdrażaną siecią 5G;
- MC – Ministerstwo Cyfryzacji;
- Megaustawa – ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 733, ze zm.);
- POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- Przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych, świadczeniu usług towarzyszących lub świadczeniu usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do: a) świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwany jest "dostawcą usług", b) dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług towarzyszących, zwany jest "operatorem";
- Sieci NGA – zgodnie z definicją określoną w §2 pkt 11 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy należy przez to rozumieć sieci dostępu nowej generacji zgodnie z art. 2 pkt 138 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, umożliwiające świadczenie usług dostępu do internetu o gwarantowanej przepustowości co najmniej: 100 Mb/s - do użytkownika końcowego będącego podmiotem wchodzącym w skład systemu oświaty i 30 Mb/s - do innych użytkowników końcowych;
- System PIT – Punkt Informacyjny do spraw Telekomunikacji – system teleinformatyczny prowadzony przez Prezesa UKE, wprowadzony ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw¹. Jego podstawowym zadaniem w okresie 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2022 r. było dostarczenie potencjalnym inwestorom oraz przedsiębiorcom telekomunikacyjnym informacji pomocnych w planowaniu inwestycji. Natomiast od 1 stycznia 2023 r. jest systemem, w ramach którego podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 29 ust. 2 megaustawy, przesyłają dane o infrastrukturze i usługach telekomunikacyjnych;
- System SIIS – System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej – system teleinformatyczny prowadzony przez Prezesa UKE, służący do gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i udostępniania informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz budynkach umożliwiających kolokację, wprowadzony rozporządzeniem w sprawie inwentaryzacji. Od dnia 1 stycznia 2023 r. zastąpiony przez system PIT;

¹ Dz. U. poz. 903.

- System SIDUSIS – System Informacyjny o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu – system teleinformatyczny prowadzony przez ministra do spraw informatyzacji wprowadzony ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych²; jest publiczną bazą danych, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, zawierającą m.in. informacje o punktach adresowych, w których jest możliwe świadczenie usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu;
- UKE – Urząd Komunikacji Elektronicznej;
- Ustawa o NIK – ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623);
- Projekt – projekt nr *POPC.01.01.00-14-0006/17 pn. Zapewnienie dostępu do sieci NGA na obszarze podregionu ciechanowskiego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.*

² Dz. U. poz. 2164.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

IT Partners Telco sp. z o.o. zrealizowała zaplanowane we wniosku o dofinansowanie wszystkie trzy wskaźniki produktu⁴ oraz cztery podstawowe wskaźniki rezultatu⁵ w ramach Projektu obejmującego budowę infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu dla szkół i gospodarstw domowych. W ocenie NIK dotychczasowe podstawowe wskaźniki produktu i rezultatu określone w umowie o dofinansowaniu zostały zrealizowane, ale ze znacznym opóźnieniem w stosunku do terminów wskazanych przez Spółkę we wniosku o dofinansowanie Projektu. Ponadto Spółka zrealizowała określony w art. 29 ust. 2 i 2a oraz w art. 29k ust. 1 megaustawy obowiązek sprawozdawczy dotyczący infrastruktury telekomunikacyjnej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Umowa⁶ na realizację objętego kontrolą Projektu w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej, umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu, na który CPPC przyznało Spółce dofinansowanie w ramach *Osi Priorytetowej nr 1 Powszechny dostęp do szybkiego internetu Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020*, została zmieniona dziesięcioma aneksami.⁷ W związku z opóźnieniem w zapewnieniu dla szkół dostępu do szerokopasmowego internetu wynoszącym ponad 10 miesięcy, CPPC dodatkowo zobowiązało Spółkę aneksem nr 6⁸ do umowy o dofinansowanie do objęcia zasięgiem sieci 1 979 dodatkowych gospodarstw domowych. Zobowiązanie to zostało przez Spółkę zrealizowane w wyznaczonym terminie. Ponadto z powodu opóźnień w realizacji całego Projektu, CPPC nałożyło⁹ na Spółkę zobowiązanie objęcia zasięgiem sieci dodatkowych 2 698 gospodarstw domowych w terminie do 23 marca 2024 r. Data zakończenia realizacji przez Spółkę Projektu była za zgodą CPPC sześciokrotnie zmieniana, z pierwotnego terminu 31 grudnia 2019 r. (określonego we wniosku o dofinansowanie), na dzień 23 marca 2023 r., w którym złożyła do CPPC wniosek o płatność końcową wykazując osiągnięcie zaplanowanych wartości podstawowych wskaźników. Wybudowana sieć była zgodna z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej. Przeprowadzona przez UKE na wniosek CPPC kontrola potwierdziła realizację przez Spółkę podstawowego zadania określonego we wniosku. Osiągnięte przez Beneficjenta cele i rezultaty Projektu zostaną ostatecznie potwierdzone przez CPPC dopiero po zweryfikowaniu i zatwierdzeniu wniosku o płatność końcową.¹⁰ Wybudowana infrastruktura telekomunikacyjna była użytkowana, a jej wykorzystanie wykazywało tendencję wzrostową. Poziom jej wykorzystania wzrósł z 59 gospodarstw w 2021 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Budowa sieci szerokopasmowej o długości 270,87 km, utworzenie 72 węzłów dostępowych, budowa 30 węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych.

⁵ 1) Liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s – wartość docelowa 744 została osiągnięta; 2) liczba jednostek publicznych podłączonych do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, wartość docelowa 233 została osiągnięta; 3) liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s – wartość podstawowa 17 985 została osiągnięta, natomiast wartość docelowa, zgodnie z zawartym aneksem nr 6 do umowy o dofinansowanie, zwiększona do 20 748 gospodarstw ma zostać osiągnięta do dnia 23.03.2024 r.; 4) liczba gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s – wartość podstawowa 17 241 została osiągnięta, natomiast, zgodnie z zawartymi aneksem nr 6 do umowy o dofinansowanie, wartość docelowa zwiększona do 20 004 gospodarstw ma zostać osiągnięta do dnia 23.03.2024 r.

⁶ Umowa nr POPC. 01.01.00-14.0006/17-00.z dnia 18 września 2017 r. zawarta ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez CPPC a IT Partners Telco spółka z o.o. Dalej: Umowa o dofinansowanie.

⁷ Aneks nr 1 z 31 maja 2019 r., aneks nr 2 z 10 października 2019 r., aneks nr 3 z 19 grudnia 2019 r., aneks nr 4 z 23 marca 2020 r., aneks nr 5 z 10 grudnia 2020 r., aneks nr 6 z 25 czerwca 2021 r., aneks nr 7 z 25 sierpnia 2022 r., aneks nr 8 – z 14 września 2022 r., aneks nr 9 z 22 grudnia 2022 r., aneks nr 10 z 8 lutego 2023 r.

⁸ Aneks nr 6 z dnia 25 czerwca 2021 r.

⁹ Zobacz przypis nr 8.

¹⁰ Do zakończenia kontroli NIK wniosek ten nie został zweryfikowany i zatwierdzony.

do 278 gospodarstw w 2023 r. (do 30 września). Udostępniona przez Spółkę infrastruktura była sprawna, a występujące w okresie objętym kontrolą awarie były eliminowane na bieżąco. Spółka zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie Projektu podejmowała także działania informacyjno-promocyjne w związku z udostępnieniem infrastruktury telekomunikacyjnej, umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu. Objęte kontrolą wydatki w związku z realizacją Projektu zostały poniesione zgodnie z umową o dofinansowanie i spełniały warunki kwalifikowalności. Ponadto Spółka realizowała obowiązki określone w art. 29 ust. 2 i 2a oraz 29k ust. 1 megaustawy w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu. Przekazywała Prezesowi UKE i terminowo aktualizowała informacje za pomocą systemu SIIS, a także terminowo przekazywała Ministrowi Cyfryzacji informacje za pomocą systemu SIDUSIS. Kontrola wykazała opóźnienia w przekazywaniu Prezesowi UKE informacji do systemu PIT. W przypadku okresu sprawozdawczego od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r. było to niezależne od działań Spółki¹¹, a nowelizacja przepisów prawa¹² zwalniała Prezesa UKE od obowiązku wszczynania postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary za opóźnienie. Stwierdzona nieprawidłowość polegająca na dwukrotnym¹³ nieprzekazaniu Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenia o aktualności dotychczas przekazanych informacji w terminach określonych w art. 29k ust. 1 megaustawy do 10 czerwca 2023 r. i do 10 lipca 2023 r. wynikała z niedopełnienia obowiązków przez pracownika odpowiedzialnego za tę czynność i nie miała zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja Projektu w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu w ramach POPC oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w Projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu.

Opis stanu faktycznego

W 2017 r. CPPC zawarło w ramach I osi priorytetowej POPC¹⁵ umowę o dofinansowanie Projektu objętego kontrolą umowę z IT Partners Telco sp. z o.o.

Celem Projektu było zmniejszenie dysproporcji w możliwości dostępu ze strony mieszkańców i jednostek publicznych do szerokopasmowego internetu o standardzie NGA poprzez budowę sieci dostępowej w technologii LTE (łącze radiowe) i FTTH (łącze światłowodowe) wraz z przyłączami do użytkowników końcowych. Realizacja ww. celu przyczynić miała się do realizacji celu szczegółowego POPC, sformułowanego w ramach Osi priorytetowej I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu Działanie 1.1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach”. Ponadto realizacja Projektu przyczynić miała się do osiągnięcia celów jakościowych takich jak:

¹¹ W związku z problemami w funkcjonowaniu systemu.

¹² Art. 4 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz. U. poz. 511).

¹³ Z dziewięciu oświadczeń, które Spółka miała obowiązek w tym okresie przekazać MC.

¹⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁵ Oś priorytetowa I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu; Działanie 1.1 Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach.

przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu na obszarach objętych Projektami; wyrównanie szans społeczeństwa zamieszkującego obszar Projektu oraz poprawę jakości życia; rozwój społeczeństwa informacyjnego, poprzez zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego na terenie o dotychczas ograniczonym dostępie do tego rodzaju usług pozbawionych takiej infrastruktury (tzw. „białych plam”) z obszaru obejmującego pięć powiatów województwa mazowieckiego: ciechanowskiego, mławskiego, płońskiego, pułtuskiego i żuromińskiego przy zastosowaniu technologii radiowego dostępu do internetu oraz światłowodowego dla obszarów o dużej gęstości lokali oraz placówek publicznych. Termin zakończenia rzeczowej realizacji Projektu został ustalony we wniosku o dofinansowanie na 31 grudnia 2019 r. Zgodnie z założeniami konkursu Spółka deklarowała wybudowanie sieci dostępu do szerokopasmowego Internetu o standardzie NGA na obszarze konkursowym. Zgodnie z Umową o dofinansowanie okres kwalifikowalności wydatków dla Projektu rozpoczął się w dniu 2 października 2017 r., natomiast rzeczowa jego realizacja¹⁶ rozpoczęła się w dniu 27 marca 2018 r.

(akta kontroli str. 2-35, 46-51, 179-252, 933-1007, płyta cd pliki 354-455; 877-885)

Projekt zakładał realizację pięciu zadań dotyczących budowy sieci: światłowodowej do placówek oświatowych i gospodarstw domowych, punktów styku, sieci radiowej do placówek oświatowych i do punktów adresowych. Całkowita wartość Projektu wynosiła 25 040 642,68 zł, w tym wysokość przyznanego dofinansowania z POPC 15 962 493,60 zł.

(akta kontroli str. 46-51, 933-1007, płyta cd pliki 1289-1828)

Dla Projektu ustalono trzy wskaźniki produktu¹⁷:

- 1) długość sieci szerokopasmowej – wartość docelowa: 270,87 kilometrów,
- 2) liczba utworzonych węzłów dostępowych – wartość docelowa: 72 sztuki,
- 3) liczba utworzonych węzłów szkieletowych lub dystrybucyjnych – wartość docelowa: 30 sztuk.

(akta kontroli str. 46-51, 99-110,179-252)

W złożonym wniosku o płatność końcową, który do dnia zakończenia kontroli NIK nie został przez CPPC rozliczony, Beneficjent wykazał w dniu 23 marca 2023 r. osiągnięcie wszystkich zakładanych wskaźników produktu na poziomie 100%. Wartości osiągniętych wskaźników produktu były raportowane do CPPC na bieżąco w poszczególnych wnioskach o płatność za wcześniejsze okresy sprawozdawcze.

(akta kontroli str. 99-110, 111-122 , płyta cd pliki 476-489)

Dla Projektu ustalono również cztery następujące wskaźniki rezultatu:

- 1) gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s – wartość docelowa 744 gospodarstwa domowe. W ramach realizacji Projektu przekroczono wartość docelową o 17 osiągając wartość 761 gospodarstw (102,28%)¹⁸;
- 2) jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s – wartość docelowa 233 szkoły. W ramach realizacji Projektu wartość docelowa została osiągnięta. Ostatecznie wszystkie 233 placówki oświatowe zostały podłączone do sieci szerokopasmowej 29 lutego 2020 r., tj. z 10-miesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w umowie o dofinansowanie. W ramach Projektu nie realizowano zadań związanych z zapewnieniem dostępu do

¹⁶ Data zawarcia pierwszej umowy na realizację prac w ramach Projektu.

¹⁷ Aneks nr 10 POPC.01.01.00-14-0006/17-10.

¹⁸ Bez zwiększenia kwoty dofinansowania Projektu.

szerokopasmowego Internetu dla gminnych ośrodków kultury i siedzib ochotniczych straży pożarnych.

3) gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s – wartość podstawowa 17 985 gospodarstw została osiągnięta. Natomiast wartość docelowa, zgodnie z zawartym aneksem nr 6 do umowy o dofinansowanie zwiększona do 20 748 gospodarstw, ma zostać osiągnięta do 23 marca 2024 r. Na wartość tę składają się: zobowiązania podstawowe wynikające z pierwotnie podpisanej ww. umowy w wysokości 17 985 gospodarstw, zobowiązanie podstawowe wynikające z zamiany części placówek oświatowych na 65 dodatkowych gospodarstw domowych oraz dodatkowe zobowiązanie wynikające z opóźnień w realizacji Projektu i w konsekwencji objęciem zasięgiem sieci dodatkowych 2 698 gospodarstw domowych;

4) gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i mniejszej od 100 Mb/s – wartość podstawowa 17 241 gospodarstw została osiągnięta. Natomiast wartość docelowa, zgodnie z zawartym aneksem nr 6 do umowy o dofinansowanie zwiększona do 20 004 gospodarstw ma zostać osiągnięta do 23 marca 2024 r. Na wartość tę składają się: zobowiązania podstawowe wynikające z pierwotnie podpisanej ww. umowy w wysokości 17 241 gospodarstw domowych, zobowiązanie podstawowe wynikające z zamiany części placówek oświatowych zlikwidowanych przez lokalne samorzady na 65 dodatkowych gospodarstw domowych oraz dodatkowe zobowiązanie wynikające z opóźnień w realizacji Projektu – 2 698 gospodarstw domowych.

W związku z opóźnieniem w zapewnieniu dla szkół dostępu do szerokopasmowego internetu, aneksem nr 6 do umowy o dofinansowanie Projektu z dnia 25 czerwca 2021 r. zobowiązano Spółkę do objęcia zasięgiem sieci dodatkowo 1 979 gospodarstw domowych.¹⁹ Wykonanie tego zobowiązania beneficjent raportował w systemie SIMBA²⁰ w okresie realizacji Projektu²¹.

(akta kontroli str. 46-51, 99-110, 111-122. płyta cd pliki 309-313)

Sieć dostępową wybudowaną w technologii światłowodowej została udostępniona przez Spółkę użytkownikom końcowym w marcu 2021 r., a sieć wybudowana w technologii radiowej została udostępniona użytkownikom końcowym z końcem 2022 r.

(akta kontroli str. 46-52, płyta cd pliki 491-541)

Według wyjaśnień Dyrektor Biura Projektów Sektora Telekomunikacji i Cyberbezpieczeństwa w CPPC (dalej Dyrektor CPPC), dodatkowe zobowiązania wynikające z opóźnień w realizacji Projektu były zgodne z „Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”. Beneficjent ma zrealizować to zobowiązanie maksymalnie do 12 miesięcy od zakończenia realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 99-110, płyta cd pliki 200-255)

Spółka została zobowiązana w umowie o dofinansowanie do zachowania trwałości rezultatów całego Projektu przez okres minimum trzy lata liczone od końca realizacji

¹⁹ Wartość ta została wyliczona dla opóźnienia wynoszącego 11 rozpoczętych miesięcy, będących różnicą pomiędzy wynikającą z Umowy datą 17.05.2019 r. zapewnienia łączą dostępowych a faktyczną datą realizacji, przypadającą na dzień 29.02.2020 r., co przełożyło się na 11% dodatkowego zobowiązania, które w tym wypadku wyniosło 1 979 gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem.

²⁰ System informatyczny ds. badania, monitorowania i analiz na potrzeby POPC.

²¹ Pismo CPPC-D02B03.63.2.6.159.2022/IC z dnia 3.02.2023 r.

Projekt. Z uwagi na niezatwierdzenie dotychczas wniosku o płatność końcową, termin ten uległ przesunięciu i będzie liczony od dnia akceptacji wniosku końcowego.
(akta kontroli str. 179-252)

Nalożenie przez CPPC na Spółkę dodatkowych zobowiązań dotyczących zapewnienia dostępu do szerokopasmowego internetu dodatkowej grupie gospodarstw domowych wynikało z przekroczenia terminów określonych we wniosku o dofinansowanie Projektu, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie zmienionej aneksami oraz w aktualizowanych harmonogramach rzeczowo-finansowych. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu Spółki IT Partners Telco sp. z o.o. p. Mariusz Czerniakow (dalej Prezes Spółki), *Podstawą nalożenia przez CPPC tych zobowiązań (zadań dodatkowych) było przekroczenie terminów określonych przez nas we wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami. Terminy te zostały również wpisane do pierwotnych wersji umowy oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego, które to dokumenty podlegały aktualizacji w tym zakresie w trakcie realizacji Projektu.*

(akta kontroli str. 94-95, 99-110)

W umowie sześciokrotnie zmieniono termin zakończenia rzeczowej realizacji Projektu i kwalifikowalności wydatków oraz datę zakończenia finansowej realizacji projektu (z dnia 31 grudnia 2019 r. ostatecznie na dzień 23 marca 2023 r.). Beneficjent zobowiązał się zrealizować Projekt w zakresie rzeczowym zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie w terminach określonych w kolejnych aneksach:

- nr 3²² z 19 grudnia 2019 r. w okresie od 27 marca 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.,
- nr 5²³ z 10 grudnia 2020 r. w okresie od 27 marca 2018 r. do 24 czerwca 2021 r.,
- nr 6²⁴ z 25 czerwca 2021 r. w okresie od 27 marca 2018 r. do 31 grudnia 2021 r.,
- nr 7²⁵ z 25 sierpnia 2022 r. w okresie od 27 marca 2018 r. do 23 września 2022 r.,
- nr 8²⁶ z 14 września 2022 r. w okresie od 27 marca 2018 r. do 23 grudnia 2022 r.,
- nr 9²⁷ z 22 grudnia 2022 r. w okresie od 27 marca 2018 r. do 23 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 253-730)

Prezes Spółki wśród głównych przyczyn wydłużenia terminu zakończenia realizacji Projektu wymienił:

- problemy z terminowym uzyskaniem umów na wykorzystanie infrastruktury Regionalnych Sieci Szerokopasmowych Internet dla Mazowsza na cele Projektu,
- konieczność zmiany częstotliwości radiowej sieci dostępowej w wyniku decyzji UKE,
- sytuację epidemiczną wywołaną wirusem COVID-19,
- opóźnienia w uzyskiwaniu zgód na realizację prac budowlanych w ramach Projektu.

(akta kontroli str. 36-38, 94-96)

Czynnikami wpływającymi na opóźnienia w realizacji podłączenia jednostek oświatowych według wyjaśnień Dyrektora CPPC były m.in., proces wyłonienia wykonawcy Projektu, tj. wpływ jedynie jednej oferty, która nie spełniała wymogów określonych w postępowaniu, co spowodowało jego unieważnienie (ponowne zapytanie ofertowe zostało zamieszczone w bazie konkurencyjności 26 stycznia 2018 r.)²⁸ oraz brak możliwości wykonywania działalności przez generalnego wykonawcę spowodowane trudnościami we współpracy z kooperantami.

²² Aneks nr 03/ POPC.01.01.00-14-0006/17-03.

²³ Aneks nr 05/ POPC.01.01.00-14-0006/17-05.

²⁴ Aneks nr 06/ POPC.01.01.00-14-0006/17-06.

²⁵ Aneks nr 07/ POPC.01.01.00-14-0006/17-07.

²⁶ Aneks nr 08/ POPC.01.01.00-14-0006/17-08.

²⁷ Aneks nr 09/ POPC.01.01.00-14-0006/17-09.

²⁸ Umowa z Wykonawcą została podpisana 27 marca 2018 r.

Po przeanalizowaniu złożonych przez Beneficjenta wyjaśnień dotyczących przyczyn opóźnień, CPPC każdorazowo wyrażało zgodę na prolongatę terminu zakończenia realizacji Projektu. Jak wyjaśniła Dyrektor CPPC, Spółka informowała CPPC o przyczynach zaistniałych opóźnień w realizacji Projektu. Przed wydaniem zgody na wydłużenie terminu realizacji Projektu CPPC każdorazowo weryfikowała przekazywane przez beneficjenta wyjaśnienia i przekazywała do oceny eksperta zewnętrznego (UKE). Dyrektor CPPC wyróżniła trzy główne czynniki wpływające na opóźnienia w realizacji całego Projektu niezawinione przez beneficjenta:

- brak możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej zrealizowanej ze środków publicznych w terminie gwarantującym zachowanie dotychczasowych kamieni milowych. Spółka podjęła uzgodnienia z operatorem sieci Internet dla Mazowsza (KBTO sp. z o.o.) dotyczące warunków udostępnienia sieci. Operator nie przedstawił wiążącej oferty w związku z brakiem zatwierdzenia warunków cenowych OSE. Koniecznym było również uzyskanie zgody na nowe warunki cenowe Województwa Mazowieckiego jako właściciela sieci;
- wydłużenie Projektu o dodatkowe 90 dni na podstawie ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19²⁹;
- wydłużenie Projektu o dodatkowe 6 miesięcy na podstawie ustaleń opisanych w protokole z pracy Panelu Ekspertów UKE w związku z ograniczeniami oraz skutkami kolejnych fal COVID-19, bez naliczania kary.

(akta kontroli str. 99-110, , płyta cd pliki 543-816)

Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Zmiany były wprowadzane przy każdym wniosku o płatność rozliczającym finansowo Projekt, gdyż konieczne było dostosowywanie zaplanowanych w harmonogramie kwot rozliczenia Projektu za dany kwartał do rzeczywiście poniesionych wydatków w tymże kwartale. Zmiany w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego były zmianami jedynie porządkującymi i nie wpływały na osiągnięcie zakładanych celów realizacji Projektu.*

(akta kontroli str. 37)

Podane zarówno przez Dyrektor CPPC, jak i przez Prezesa Spółki przyczyny zaistniałych opóźnień w realizacji Projektu, w ocenie NIK miały wpływ na wydłużenie terminu jego realizacji.

Data zakończenia okresu trwałości Projektu nie została jeszcze ostatecznie ustalona. Zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie oraz art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.³⁰, okres trwałości dla Projektu wynosi trzy lata poczynając od daty płatności końcowej, która jeszcze nie nastąpiła. Uwagi CPPC do wniosku końcowego o płatność zostały wysłane do Spółki w następujących terminach: 4.04.2023 r., 12.04.2023 r., 11.05.2023 r., 26.05.2023 r. oraz 2.10.2023 r. W wyniku przekazanych uwag Spółka została zobowiązana do przekazania dodatkowych wyjaśnień i/lub dokumentów Spółka przekazała wymagane wyjaśnienia i/lub dokumenty 7.04.2023 r., 21.04.2023 r., 18.05.2023 r., 2.06.2023 r. oraz 6.10.2023 r. Do zakończenia kontroli trwała procedura uzgodnień.

(akta kontroli str. 39-42, 179- 252)

²⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1758.

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. s. 320, ze zm.).

Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Pomimo złożenia do CPPC w dniu 23 marca 2023 roku wniosku o płatność końcową dla Projektu do tej pory nie został on zatwierdzony, a płatność końcowa nie została przekazana. Wobec powyższego okres trwałości dla Projektu nie ma wyznaczonej daty zakończenia.*

(akta kontroli str. 39-42, 99-110 , 179- 252)

Wybudowana w ramach Projektu infrastruktura telekomunikacyjna została udostępniona. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Łącza dostępne do placówek oświatowych były stopniowo, w miarę postępów przy ich budowie i oddawaniu do użytkowania, udostępniane w ramach umowy zawartej z NASK S.A. na cele związane z realizacją programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE).*

(akta kontroli str. 46-51, 111-122)

UKE na wniosek CPPC przeprowadził pięć kontroli Projektu w miejscu jego realizacji. Kontrole zakończyły się wynikiem pozytywnym, a wszystkie zalecenia pokontrolne zostały wdrożone w terminach wskazanych w dokumentach pokontrolnych³¹.

(akta kontroli str. 99- 110, płyta cd pliki 315-320)

Spółka oferuje dostęp do wybudowanej w ramach Projektu sieci innym podmiotom gospodarczym (operatorom i dostawcom detalicznych usług internetowych), którzy świadczą usługi dostępu do internetu na rzecz klientów detalicznych.

(akta kontroli str. 46-52, płyta cd pliki 491-541)

NIK ocenia pozytywnie udostępnienie przez Spółkę sieci dostępowych operatorom korzystającym z nich w celu świadczenia usług użytkownikom, zwracając jednak uwagę, że nastąpiło to z wielomiesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminów określonych we wniosku o dofinansowanie Projektu.

Poziom wykorzystania udostępnionej infrastruktury wybudowanej w ramach Projektu był objęty przez Spółkę bieżącym monitoringiem w zakresie liczby świadczonych usług detalicznych na tej sieci oraz ich parametrów. Odbywało się to w ramach świadczonych usług hurtowych. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Wyniki monitoringu wykorzystywane są dla celów związanych z rozliczaniem usług hurtowych. Obecnie na wybudowanej sieci usługi detaliczne świadczy jeden operator korzystający, będący podmiotem powiązany z Beneficjentem.*

(akta kontroli str. 46-52)

Długość i lokalizację infrastruktury telekomunikacyjnej Projektu zaplanowano w oparciu o koncepcję jego realizacji przygotowaną na etapie sporządzania wniosku o przyznanie dofinansowania. Koncepcja ta była również załącznikiem do złożonego do CPPC wniosku o przyznanie dofinansowania. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Rzeczywista długość i lokalizacja wybudowanej sieci wynika z prac projektowych i budowlanych prowadzonych w trakcie realizacji Projektu, w trybie „zaprojektuj i wybuduj” przez generalnego wykonawcę i jego podwykonawców.*

(akta kontroli str. 46-52, płyta cd pliki 1289-1828)

Spółka dostarczała tylko usługi hurtowe, natomiast zgłoszenia serwisowe od klientów realizowane były przez spółkę NET45, która była operatorem wybudowanej w ramach Projektu sieci. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Udostępniona przez spółkę infrastruktura telekomunikacyjna umożliwiająca dostęp do internetu w okresie objętym kontrolą w naszej ocenie działa bardzo sprawnie, a awaryjność była niska. Awarie nie występowały dłużej niż 24h, z reguły występowały maksymalnie kilkugodzinne przerwy przy większych uszkodzeniach.*

(akta kontroli str. 46-52, płyta cd pliki 816-1288)

³¹ Kontrole UKE przeprowadzono w dniach: 02-06.09.2019 r., 16.-20.11.2020 r., 19.01-02.02.2022 r., 18-25.10.2022 r., 19-22.06.2023 r.

Spółka prowadziła rejestr zdarzeń odnotowanych na aktywnych elementach sieci. System monitorowania pracy elementów aktywnych sieci rejestrował ustalone parametry pracy sieci.

(akta kontroli str. 46-52)

Na próbie wybranych losowo dziewięciu zgłoszeń problemów technicznych otrzymanych przez Spółkę³² ustalono, że treści zgłoszeń dotyczyły niedziałającego internetu w szkołach. W celu usunięcia zgłoszonych awarii Spółka podjęła zgodnie z Umową o dofinansowanie, w zakładanym czasie następujące działania polegające między innymi na: odbudowie linii napowietrznej, odbudowie światłowodu oraz dokonaniu naprawy światłowodu. Data zamknięcia zgłoszeń w czterech badanych przypadkach nastąpiła w dniu zgłoszenia a w trzech przypadkach w dniu następnym. W jednym przypadku ze względu na potrzebę odbudowy światłowodu termin zamknięcia zgłoszenia wyniósł cztery dni,³³ a w drugim dotyczącym konieczności odbudowy linii napowietrznej pięć dni.³⁴

(akta kontroli str. 46-51, 79)

Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Łączna ilość zdarzeń odnotowanych na infrastrukturze w okresie od 1 stycznia do 30 września 2023 r. to 12 831, co nie jest równoznaczne z ilością problemów czy awarii, np. każda praca modernizacyjna na węźle odnotowuje się jako kilkanaście zdarzeń. Z powodu awarii dane elementy infrastruktury były niedostępne tylko w okresie występowania awarii, nie były wyłączone z użytkowania.*

(akta kontroli str. 46-51)

NIK ocenia, że Spółka należycie reagowała i rozwiązywała zgłaszane przez użytkowników problemy techniczne w celu zapewnienia im dostępu do internetu.

Spółka nie prowadziła rejestru skarg i wniosków. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *IT Partners Telco jako operator hurtowy nie otrzymywała bezpośrednio skarg, ani wniosków dotyczących jakości udostępnionej infrastruktury. Spółka NET45 otrzymuje zgłoszenia z prośbami o podłączenia do konkretnych posesji, ale często spoza zasięgu realizowanego w projekcie. Takie przyłącza są traktowane zawsze indywidualnie i rozpatrywane pod względem ekonomicznym, a użytkownikowi końcowemu przedstawiane są możliwości podłączenia.*

(akta kontroli str. 46-51)

Realizacja Projektu nie przebiegała zgodnie z pierwotnym wnioskiem o dofinansowanie, w tym z zakresem harmonogramu rzeczowo-finansowego, który stanowił załącznik do umowy o dofinansowanie numer POPC. 01.01.00-14.000617-00 z dnia 18 września 2017 r. W trakcie realizacji Projektu dokonano następujących kluczowych zmian wprowadzonych aneksami do ww. umowy w stosunku do zaplanowanego we wniosku o dofinansowanie zakresu:

- zmniejszenie o 19 liczby placówek oświatowych, do których wybudowano łącza dostępne. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Powyższe zmiany związane były z likwidacją niektórych placówek oświatowych w trakcie realizacji Projektu, co spowodowało, że budowanie łączy dostępowych do nich byłoby nieracjonalne i niezasadne. CPPC nałożyło na nas wymóg monitorowania stanu faktycznego placówek oświatowych na obszarze Projektu i rezygnowania z budowy przyłączy w przypadku likwidacji danej placówki, o ile takowe łącza nie zostało już wcześniej w ramach Projektu wybudowane;*

³² Po jednym przypadku w każdym miesiącu objętym badaniem.

³³ Data otwarcia zgłoszenia w dniu 12.05.2022 – data zamknięcia zgłoszenia w dniu 16.05.2022.

³⁴ Data otwarcia zgłoszenia w dniu 03.09.2021 – data zamknięcia zgłoszenia w dniu 08.09.2021.

- zmiana częstotliwości, na której pracują stacje nadawczo-odbiorcze sieci radiowej będącej podstawową siecią dostępu do internetu wybudowaną w ramach Projektu. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Wobec decyzji Urzędu Komunikacji Elektronicznej o przeznaczeniu częstotliwości w zakresie 3,4-3,8 GHz, na których planowano budowę radiowej sieci dostępowej w ramach Projektu, na cele związane z wdrożeniem sieci 5G, konieczna stała się zmiana w Projekcie w tym zakresie. Zmiana ta spowodowała również konieczność wydłużenia realizacji Projektu wobec konieczności znalezienia nowej technologii wykonania radiowej sieci dostępowej, w tym nowego rozwiązania produktowego;*
- zwiększenie liczby gospodarstw domowych, które uzyskały możliwość dostępu do szerokopasmowego internetu w ramach Projektu. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Zostało to spowodowane nałożeniem na nas przez CPPC dodatkowych zobowiązań w tym zakresie wynikających z opóźnienia w budowie przyłączy dostępowych do placówek oświatowych oraz opóźnienia w zakończeniu realizacji całego Projektu. Zmianie uległy zatem wielkości odpowiednich wskaźników Projektu.*

(akta kontroli str. 36-38, płyta cd pliki 816-1288)

W ocenie NIK podane przez Prezesa Spółki okoliczności miały wpływ na zmianę zarówno zakresu, jak i terminu realizacji Projektu.

W ramach Projektu wybudowana została tylko warstwa dostępowa sieci. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Nie zostały wybudowane sieci w ramach warstw dystrybucyjnej i szkieletowej.*

(akta kontroli str. 36-38, 111-122)

W Projekcie w warstwie dystrybucyjnej i szkieletowej wykorzystywana była Regionalna Sieć Szerokopasmowa RSS „Internet dla Mazowsza”, zarządzana przez Agencję Rozwoju Mazowsza S.A. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego³⁵. Usługi transmisji danych pozwalały na połączenie punktu wymiany ruchu węzła szkieletowego sieci z węzłami dostępowymi, przez co budowa sieci warstwy szkieletowej/dystrybucyjnej nie miała uzasadnienia. Spółka zawarła w ramach przedmiotowego Projektu łącznie 51 umów szczegółowych na realizację usług transmisji danych przez ww. sieć. Z wyjaśnień Prezesa Spółki wynika, że w warstwie dystrybucyjnej i szkieletowej na cele Projektu wykorzystywana jest również sieć należąca do innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

(akta kontroli str. 36-38)

W ramach Projektu realizowano prace w zakresie budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie dostępowej. Na wybudowaną infrastrukturę składały się: konstrukcje masztów posadowionych na budynkach niezbędne do budowy radiowej sieci dostępowej, kable światłowodowe, szafki dostępne, mufy, studnie i inne elementy pasywne niezbędne do budowy światłowodowej sieci dostępowej.

(akta kontroli str. 52-56, płyta cd pliki 1289-1828)

Projekt w zakresie budowy sieci dostępu do szerokopasmowego Internetu dla gospodarstw domowych zakładał budowę dwóch rodzajów sieci dostępowej: bezprzewodowej (dla niemal 95% zakładanej ilości gospodarstw domowych) i przewodowej. W przypadku sieci bezprzewodowej dostęp do Internetu zapewniany był na obszarze znajdującym się w zasięgu stacji nadawczo-odbiorczych systemu radiowego. Jak wyjaśnił Prezes Spółki: *Wobec powyższego dostęp ten jest w miejscach zamieszkałych (domach), jak i niezamieszkałych (poza domami). W przypadku sieci przewodowej wybudowana została sieć jedynie do miejsc*

³⁵ Umowa ramowa na korzystanie z tej sieci w zakresie usług transmisji danych.

zamieszkałych. Nie wybudowano przyłączy dostępowych do budynków/działek niezamieszkałych.

(akta kontroli str. 40, płyta cd pliki 1289-1828)

W przypadku przewodowej sieci dostępowej wybudowanej w ramach Projektu, zgodnie z dokumentacją konkursową powstała ona jedynie w miejscach, gdzie brak było infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniającej dostęp do szybkiego Internetu. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, W przypadku sieci bezprzewodowej, z uwagi na jej specyfikę, mogły znaleźć się miejsca, które znalazły się w jej zasięgu, a w których funkcjonowała już infrastruktura telekomunikacyjna zapewniająca dostęp do szybkiego Internetu. Niemniej jako realizację celów (wskaźników) Projektu wskazano zapewnienie dostępu do szybkiego Internetu tylko i wyłącznie dla tych gospodarstw domowych, które nie posiadały wcześniej dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniającej dostęp do szybkiego Internetu.

(akta kontroli str. 40-41)

W ramach Projektu nie realizowano podłączeń gospodarstw domowych do infrastruktury telekomunikacyjnej, albowiem miał on na celu wybudowanie sieci dostępowych zapewniających możliwość przyłączenia się gospodarstw domowych do wybudowanej sieci. Realizacja Projektu nie odbywała się na podstawie zgłoszeń zainteresowanych gospodarstw domowych, lecz na podstawie przekazanej wraz z dokumentacją konkursową listy. Wybudowana w ramach Projektu sieć zapewniała możliwość uzyskania dostępu do szybkiego internetu dla zadeklarowanej ilości gospodarstw domowych. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, Każde z tych gospodarstw miało możliwość podłączenia się do tej sieci i nie wystąpiły sytuacje, w których jakiegokolwiek gospodarstwo domowe objęte zasięgiem sieci, zgodnie z listą przekazaną CPPC na etapie rozliczenia końcowego Projektu, nie mogło zostać do tej sieci przyłączone. Do wybudowanej sieci mogły zostać przyłączone również inne gospodarstwa domowe, spoza listy stanowiącej realizację celów (wskaźników) Projektu, o ile pozwalały na to możliwości techniczne (odległość od wybudowanej sieci, pojemność sieci itp.), przy czym dla części z nich może wiązać się to z dodatkowymi opłatami wynikającymi z konieczności zrealizowania dodatkowych prac budowlanych (instalacja dodatkowej mufy, doprowadzenie dodatkowego kabla itp.).

(akta kontroli str. 41, płyta cd pliki 816-1288)

Na podstawie analizy danych w zakresie liczby osób korzystających z udostępnionej infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu ustalono, że w okresie objętym kontrolą poziom wykorzystania tej infrastruktury³⁶ wzrósł z 59 gospodarstw w 2021 r. do 278 gospodarstw w 2023 r. (do 30 września). Natomiast w przypadku łączy dostępowych do placówek oświatowych poziom ten był na stałym poziomie wynikającym z podpisanej umowy z NASK S.A. w ramach programu OSE. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, W przypadku sieci radiowej, z uwagi na jej stosunkowo krótkie działanie, jest za wcześnie aby można było obserwować znaczące zainteresowanie mieszkańców korzystaniem z tej sieci (do 30 września – 14 gospodarstw). Podmiot powiązany ze Spółką, będący operatorem korzystającym na wybudowanej sieci, świadczącym usługi detaliczne, prowadzi działania marketingowe zmierzające do pozyskania jak największego wolumenu klientów. Działania te w roku 2021 i 2022 skupione były na oddanej do użytkowania sieci FTTH. Od 2023 roku rozpoczęte zostały działania zmierzające do pozyskania jak największej ilości klientów na radiowej sieci dostępowej. Działania te będą intensyfikowane

³⁶ Sieć FTTH w gminie Obryte – (światłowód w domu).

w ramach planowanej rozbudowy potencjału sprzedażowego tego podmiotu poprzez zatrudnienie dodatkowych osób oraz rozważane otwarcia biur obsługi klientów na obszarze realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 50-51)

Przeprowadzone oględziny udostępnionej w ramach Projektu infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu w miejscowościach Żuromin, Obryte Dzierżania i Kołoząb wykazały wykonanie oraz funkcjonowanie tej infrastruktury, w tym punktów dostępowych. Uczestniczący w oględzinach przedstawiciel Spółki oświadczył, że objęte oględzinami punkty wymiany ruchu umożliwiały podłączenie się innego operatora telekomunikacyjnego, w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych na danym terenie na zasadach określonych w prawie telekomunikacyjnym, a punkty dystrybucyjne umożliwiały świadczenie usług telekomunikacyjnych na obszarze objętym zasięgiem stacji. Na przełącznicach znajdowały się wolne miejsca do wpięcia się innego operatora telekomunikacyjnego, węzły dostępowe były prawidłowo utrzymane i pracowały. Infrastruktura punktów dostępowych nie wykazywała cech zużycia, bądź uszkodzenia. Szafki telekomunikacyjne zostały wyposażone w rozwiązania umożliwiające zdalny monitoring dostępu (np. czujniki otwartych drzwi szafki), monitoring środowiska (czujnik temperatury), napięcia zasilania, a także napięcia baterii. Światłowód doprowadzony do przełącznicy był wykorzystywany do dostarczenia usług internetowych do szkół. Uczestniczący w oględzinach przedstawiciel Spółki oświadczył, że *wszystkie urządzenia objęte oględzinami są sprawne i działają poprawnie. Urządzenia są podłączone do sieci energetycznej. W przypadku braku dostawy energii elektrycznej urządzenia te działają w oparciu o podtrzymanie akumulatorowe.*

(akta kontroli str. 52-56, płyta cd pliki 10-116)

Z uwagi na przyjęcie roli jedynie operatora hurtowego przez beneficjenta w Spółce, nie przyjęto i nie wdrożono programu promocji skierowanego do odbiorców końcowych wybudowanej w ramach Projektu sieci. Spółka prowadziła działania informacyjno-promocyjne w szczególności poprzez: oznaczanie znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich dokumentów związanych z realizacją Projektu podawanych do wiadomości publicznej oraz dokumentów i materiałów dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie, w tym: zaświadczeń o uczestnictwie lub innych certyfikatów, zawierających stwierdzenie, że Projekt jest wspierany przez Program i finansowany przez Unię Europejską. Ponadto umieszczono tablice informacyjne i pamiątkowe w siedzibie Beneficjenta oraz na obszarze realizacji Projektu, a także opisano Projekt na stronie internetowej Beneficjenta,³⁷ spełniając tym samym wymogi odnośnie działań informacyjno-promocyjnych wskazane w Umowie o dofinansowanie. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *...Operator korzystający (dalej: OK), będący podmiotem powiązany z Beneficjentem, który świadczy usługi detaliczne na wybudowanej w ramach Projektu sieci prowadził i prowadzi liczne działania zmierzające do pozyskania jak największej ilości klientów. Na działania te składają się między innymi oznakowanie elementów sieci (muf nastupowych) tablicami z danymi kontaktowymi do OK, akcje promocyjne za pomocą ulotek rozdawanych potencjalnym klientom, strona internetowa OK.*

(akta kontroli str. 52-56, 59-61)

NIK pozytywnie ocenia wypełnienie przez Spółkę obowiązków informacyjno-promocyjnych określonych w Umowie o dofinansowanie Projektu.

³⁷ Adres strony z zamieszczonymi informacjami: <https://www.itpartners.com.pl/index.php/projekty/>

Na podstawie badania wydatków Spółki ujętych w 17 wnioskach o płatność³⁸ ustalono, że środki zostały wydatkowane na cele określone w umowie o dofinansowanie i wniosku o dofinansowanie, a wydatki zostały faktycznie poniesione i zostały udokumentowane oraz były zgodne z jego zakresem rzeczowym. Dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków zostały załączone do wniosków o płatność rozliczających poniesione w ramach Projektu wydatki. Badane wydatki w ramach Projektu zostały poniesione w okresie kwalifikowalności określonym w Umowie o dofinansowanie wraz z załącznikami.³⁹ Wybór generalnego wykonawcy Projektu został dokonany zgodnie z zasadami określonymi w umowie o dofinansowanie. Procedura wyboru wykonawcy podlegała kontroli ex-post przeprowadzonej przez CPPC, która nie wykazała naruszeń podczas realizacji procesu jego wyłonienia. Wszystkie zbadane przez NIK wydatki przedstawione do rozliczenia we wnioskach o płatność w wysokości 15 164,3 tys. zł. zostały uznane przez CPPC za kwalifikowane. Do rozliczenia na podstawie wniosku końcowego o płatność pozostała kwota dofinansowania Projektu w wysokości 798,1 tys. zł. Spółka prawidłowo wykorzystwała środki z przyznanego dofinansowania w zakresie zbadanym przez NIK. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Beneficjent nie dokonywał zwrotu z tego tytułu na rzecz CPPC.*

(akta kontroli str. 65-66, 1008-1456, płyta cd plik 818-862)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji objętego kontrolą Projektu dotyczącego budowy infrastruktury telekomunikacyjnej, jej wykorzystania i udostępniania oraz podejmowania działań informacyjno-promocyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Spółka w ramach skontrolowanego przez NIK Projektu wybudowała infrastrukturę telekomunikacyjną umożliwiającą dostęp do szybkiego internetu zarówno dla szkół, jak i gospodarstw domowych. Umowa o dofinansowanie Projektu została zmieniona dziesięcioma aneksami. Data zakończenia realizacji przez Spółkę Projektu została za zgodą CPPC sześciokrotnie zmieniona z pierwotnego terminu 31 grudnia 2019 r. określonego we Wniosku o dofinansowanie ostatecznie na dzień 23 marca 2023 r. Całościowa ocena realizacji objętego kontrolą Projektu w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej będzie dokonana przez CPPC dopiero po zweryfikowaniu i zatwierdzeniu wniosku o płatność końcową. Osiągnięte i utrzymane zostały ustalone w umowie o dofinansowanie podstawowe wskaźniki produktu i rezultatu dotyczące zapewnienia powszechnego dostępu do internetu. Wybudowana infrastruktura telekomunikacyjna była użytkowana, a jej wykorzystanie wykazywało tendencję wzrostową. Poziom jej wykorzystania wzrósł z 59 gospodarstw w roku 2021 do 278 gospodarstw w roku 2023 (do 30 września). Udostępniona infrastruktura była sprawna, a występujące awarie były sprawnie i należycie eliminowane. NIK ocenia pozytywnie podejmowane przez Spółkę, zgodnie z Umową, działania informacyjno-promocyjne w związku z udostępnieniem infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu. Objęte kontrolą środki finansowe wydatkowane w związku z realizacją Projektu zostały prawidłowo wykorzystane, zgodnie z umową o dofinansowanie i spełniały warunki kwalifikowalności.

1.2 Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k megaustawy w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu.

Opis stanu
faktycznego

Spółka jest przedsiębiorcą telekomunikacyjnym wpisanym w dniu 21 stycznia 2016 r. do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonego przez Prezesa UKE

³⁸ Wniosek końcowy (nr 18) do zakończenia kontroli nie został jeszcze rozliczony.

³⁹ Np. w zakresie wymogów parametrów inwestycji i lokalizacji itp.

pod numerem 7702. W okresie od 31 marca 2017 r. do zakończenia kontroli podlegała obowiązkowi określonym w megaustawie w zakresie przekazywania informacji do systemów SIIS, PIT i SIDUSIS. Spółka corocznie, w terminie do 31 marca⁴⁰, dopełniała obowiązków przekazywania Prezesowi UKE informacji o posiadanej infrastrukturze komunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych, budynkach umożliwiających kolokację, świadczonych usługach telefonicznych, usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych oraz aktualizowała je, zgodnie z art. 29 ust 2 megaustawy, za pomocą systemu SIIS.⁴¹

(akta kontroli str. 125-190)

Przy przekazywaniu informacji do SIIS nie wystąpiły opóźnienia. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Spółka nie napotkała problemów w zakresie przekazania i aktualizacji danych w systemie SIIS w związku z czym nie musiała ponosić dodatkowych nakładów pracy i wydatków. Spółka nie zidentyfikowała również pokrywania się danych przekazywanych Prezesowi UKE za pomocą systemu SIIS i innych systemów.*

(akta kontroli str. 69-91, 125-190, płyta cd pliki 470-473)

Spółka przekazała Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT informacje wymagane art. 29 ust 2 i 2a megaustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r., która nałożyła obowiązek przekazania wymaganych informacji⁴² do 28 lutego 2023 r. za 2022 r. oraz do 31 sierpnia 2023 r. za I półrocze 2023 r. (według stanu na 30 czerwca 2023 r.). Dane za 2022 r. zostały przekazane do PIT, w związku z problemami z funkcjonowaniem systemu PIT, dopiero 25 maja 2023 r., tj. po terminie określonym w megaustawie. Działanie takie nie jest objęte karą, ponieważ zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa, Prezes UKE nie wszczyna postępowania w sprawie wydania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, jeżeli podmiot zobowiązany do wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 29 ust. 2 megaustawy, wykona ten obowiązek za rok 2022 w zakresie, o którym mowa w art. 29 ust. 2a: pkt 1 lit. b megaustawy po dniu 28 lutego 2023 r., pkt 2 megaustawy po dniu 31 marca 2023 r., jednak nie później niż do dnia 31 maja 2023 r. Natomiast dane za I półrocze 2023 r. zostały przekazane w ww. terminie, tj. 30 sierpnia 2023 r.

(akta kontroli str. 69-91, 125-190, płyta cd pliki 864-873)

Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Dane na dzień 31 grudnia 2022 roku zostały przekazane w terminie do końca maja 2023 roku, z uwagi na problemy występujące po stronie UKE dotyczące działania Punktu Informacyjnego do spraw Telekomunikacji dostępnego na stronie <https://pit.uke.gov.pl/> i związanego z tym przesunięcia przez UKE terminu przekazywania danych z końca lutego na koniec maja. Spółka nie podejmowała działań w celu rozwiązania tych problemów z uwagi na podjęcie interwencji przez szereg innych podmiotów oraz decyzję UKE o zmianie terminu przekazania danych z lutego na koniec maja 2023 roku. Spółka nie poniosła z tytułu ww. problemów dodatkowych nakładów pracy lub wydatków. Informacje przekazane Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT nie pokrywały się z informacjami przekazywanymi za ten sam okres za pomocą innych systemów.*

(akta kontroli str. 69-72)

⁴⁰ Za lata 2017-2021.

⁴¹ Data złożenia sprawozdania: za 2016 r. - 31.03.2017 r., za 2017 r. - 28.03.2018 r., za 2018 r. - 29.03.2019 r., za 2019 r. - 1.03.2020 r., za 2020 r. - 26.03.2021 r., za 2021 r. - 2.03.2022 r.

⁴² O posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Prezes UKE potwierdził, że Spółka dochowała formy i terminu złożenia sprawozdania za wyjątkiem danych na dzień 31 grudnia 2022 roku, które zostały przekazane w terminie do końca maja 2023 roku, z uwagi na problemy techniczne występujące po stronie UKE.

(akta kontroli str. 125-190)

NIK podziela argumentację przedstawioną przez Prezesa UKE, jak i przez Prezesa Spółki, że przekroczenie terminów przekazywania ww. informacji do UKE nie było przez Beneficjenta zawinione.

Spółka przekazała 28 grudnia 2022 r., tj. w terminie do 31 grudnia 2022 r., Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS⁴³ informacje wymagane art. 29k ust. 1 megaustawy⁴⁴, który wszedł w życie od 22 października 2022 r.

(akta kontroli str. 69-91, płyta cd pliki 461-469)

Spółka aktualizowała te informacje w terminach⁴⁵ wskazanych w art. 29k ust. 1 megaustawy, tj. do 10 dnia kolejnego miesiąca, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego, z wyjątkiem braku aktualizacji informacji za maj 2023 r. i za czerwiec 2023 r. (opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 69-72, 174-178)

Jak wyjaśnił Prezes Spółki, *Spółka nie napotkała problemów w zakresie przekazywania informacji wymaganych art. 29k ust. 1 pkt 1 megaustawy za pomocą systemu SIDUSIS.*

(akta kontroli str. 71-72)

Wobec Spółki nie były prowadzone działania wyjaśniające w zakresie terminowości aktualizacji danych w systemie SIDUSIS lub oświadczenia o aktualności dotychczas sprawozdanych danych, ani w zakresie poprawności albo kompletności przekazywanych danych. Z informacji uzyskanych od Ministra Cyfryzacji wynika, że: *MC przymierza się do gruntownego weryfikowania spełnienia obowiązku raportowania do SIDUSIS przez podmioty do tego zobowiązane. W tym celu w bieżącym roku toczą się prace nad taryfikatorem kar za naruszenia obowiązków dotyczących systemu (na chwilę obecną taryfikator ma jeszcze status wewnętrznego dokumentu roboczego), prowadzone są także prace rozwojowe nad systemem celem umożliwienia MC zautomatyzowanego weryfikowania prawidłowości wykonywania przez podmioty zobowiązane obowiązków sprawozdawczych do systemu i ewentualnego prowadzenia postępowań wyjaśniających lub w celu nałożenia kar pieniężnych.*

(akta kontroli str. 174-178)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie przekazywania informacji Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS, na podstawie art. 29k ust. 1 megaustawy, stwierdzono nieprawidłowość polegającą na dwukrotnym nieprzekazaniu Ministrowi Cyfryzacji do 10 czerwca 2023 r. i do 10 lipca 2023 r. oświadczenia o aktualności dotychczas przekazanych informacji, co było niezgodne z art. 29k ust. 1 megaustawy.

(akta kontroli str. 71, 174-178)

⁴³ Na stronie internet.gov.pl

⁴⁴ Tj. informacje o: podmiocie dostarczającym usługę, rodzaju usługi - detalicznej lub hurtowej, maksymalnej przepustowości oferowanej usługi, medium transmisyjnym infrastruktury telekomunikacyjnej, danych kontaktowych przedstawiciela podmiotu, umożliwiających zamówienie usługi, adresie strony internetowej zawierającej ofertę z cennikiem.

⁴⁵ Data aktualizacji przez Spółkę informacji: 6 stycznia 2023 r., 7 lutego 2023 r., 9 marca 2023 r., 7 kwietnia 2023 r., 10 maja 2023 r., 10 sierpnia 2023 r., 10 września 2023 r.

Jak wyjaśnił Prezes Spółki: *Nastąpiło to w wyniku przeoczenia i niedopełnienia obowiązków przez pracownika odpowiedzialnego za tę czynność. W stosunku do tego pracownika wyciągnięto konsekwencje służbowe.*

(akta kontroli str. 71)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizowanie przez Spółkę obowiązku sprawozdawczego, polegającego na przekazywaniu Prezesowi UKE i terminowym aktualizowaniu za pomocą systemu SIIS i PIT informacji o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych i usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu. Spółka przekazywała Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS dane, o których mowa w art. 29k ust. 1 megaustawy. Spółka dwukrotnie z winy swojego pracownika nie zrealizowała ciężącego na niej obowiązku i nie przekazała Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenia o aktualności danych dotychczas przekazanych informacji. Nieprawidłowość ta nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z tym, że stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość miała charakter incydentalny⁴⁶ i została wyeliminowana przez Spółkę, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, grudnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Kontroler
Marek Bieńkowski
Doradca ekonomiczny

Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

.....
podpis

⁴⁶ Spółka zrealizowała ten obowiązek w siedmiu na dziewięć przypadków.